

รถไฟท่องเที่ยวเส้นทางรถไฟสายมรณะ : โอกาสในการเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว

เปรม ถาวรประภาสวัสดิ์
วิทยากรปฏิบัติการ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักวิชาการ

หากจะพูดถึงเส้นทางรถไฟในประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่รู้จักและอยากจะไปท่องเที่ยวในเส้นทางแห่งนั้น คงจะต้องมีชื่อเส้นทางรถไฟสายมรณะอยู่อย่างแน่นอน ทางรถไฟสายมรณะหรือเป็นที่รู้จักกันในอีกหลายชื่อว่าเป็นทางรถไฟสายพม่า ทางรถไฟสายตะวันตก ทางรถไฟสายกาญจนบุรี หรือทางรถไฟสายน้ำตก ซึ่งทางรถไฟสายมรณะจะแยกออกจากทางรถไฟสายใต้ที่สถานีชุมทางหนองปลาดุก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

“ทางรถไฟสายมรณะ” เป็นทางรถไฟสายประวัติศาสตร์ที่สำคัญในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากกองทัพญี่ปุ่นต้องการเร่งการก่อสร้างให้แล้วเสร็จโดยเร็วเพื่อประโยชน์ในการลำเลียงทหารและยุทธสัมภาระ จึงเริ่มสร้างพร้อมกันหลาย ๆ จุดเข้ามาต่อกัน ใช้แรงงานเชลยศึกที่ถูกจับได้ในยุทธภุมิเอเซียและแปซิฟิกและกรรมกรอีกจำนวนมาก เนื่องจากในระหว่างการก่อสร้างนั้นเป็นฤดูฝน และต้องสร้างทางรถไฟผ่านป่าเขาที่มีอันตรายจากโรคภัยและสัตว์ร้ายนานาชนิด อีกทั้งขาดแคลนอาหารและยารักษาโรค ทำให้เชลยศึกและกรรมกรล้มป่วยและเสียชีวิตลงเป็นจำนวนมาก จนได้ชื่อว่าเป็นทางรถไฟสายมรณะ ซึ่งในทางรถไฟสายมรณะนี้จะมีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกด้วย เช่น สะพานข้ามแม่น้ำแคว ถ้ำกระแซ สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก

ความเป็นมาของทางรถไฟสายมรณะ

สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพญี่ปุ่นสร้างทางรถไฟสายยุทธศาสตร์ผ่านไทยไปโจมตีพม่าและอินเดีย โดยเกณฑ์เชลยศึกกว่า 60,000 คน รวมทั้งกรรมกรชาวจีน ญวน มลายู พม่า และอินเดียจำนวนมาก เร่งสร้างทางรถไฟเสร็จในเวลาเพียง 1 ปี ทางรถไฟสายนี้จึงเป็นอนุสรณ์ของความโหดร้ายของสงคราม ความทุกข์ทรมานจากโรคภัย และการขาดแคลนอาหารที่ทำให้เชลยศึกเสียชีวิตมากกว่า 10,000 คน

การก่อสร้างทางรถไฟสายนี้มีข้อตกลงให้ฝ่ายไทยสร้างตอนแรกจากหนองปลาดุกผ่านท้องที่จังหวัดกาญจนบุรีไปถึงฝั่งตะวันออกของแม่น้ำแควใหญ่ที่บ้านท่ามะขาม ระยะทาง 56 กิโลเมตร เป็นทางราบโดยตลอด เริ่มการก่อสร้างเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2485 โดยกองทัพญี่ปุ่นเข้าดำเนินการสำรวจเองและกรมรถไฟไทยช่วยเหลืออำนวยความสะดวก

ส่วนตอนที่สองต้องสร้างสะพานข้ามไปยังฝั่งตะวันตกของแม่น้ำแควใหญ่ แล้วสร้างทางรถไฟเลียบไปตามแม่น้ำแควน้อยถึงน้ำตก ภูมิประเทศเริ่มเป็นเนินสูงมีภูเขาเล็กน้อย และจากน้ำตกขึ้นไปเป็นทางเขาที่ลาดชันสูงจนถึงจุดสูงสุดที่เรียกกันว่า “ถ้ำผี” แล้วจึงลาดลงผ่านหมู่บ้านและตำบลน้ำตกไทรโยคน้อยจนถึงท่าขนุน อำเภอดงพญาภูมิ เป็นระยะทางยาวรวม 88 กิโลเมตร จากนั้นเลียบลำน้ำแควน้อยขึ้นไปจนถึงนิเกะ กิ่งอำเภอ

สังขละบุรี และไปถึงพรมแดนไทย-พม่า ที่ด่านเจดีย์สามองค์ เป็นระยะทาง 303.950 กิโลเมตร (การรถไฟแห่งประเทศไทย, 2558, น. 29)

หลังสิ้นสุดสงคราม รัฐบาลไทยต้องจ่ายเงิน 50 ล้านบาทเพื่อซื้อทางรถไฟสายนี้จากอังกฤษ เมื่อซ่อมบำรุงบางส่วนแล้วจึงเปิดเดินรถจากสถานีชุมทางหนองปลาดุกถึงสถานีน้ำตก ปัจจุบันทางรถไฟสายมรณะเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี ด้วยความสวยงามของวิวทิวทัศน์ขณะรถไฟเคลื่อนผ่านสะพานข้ามแม่น้ำแคว และบรรยากาศน่าตื่นตื่นขณะเคลื่อนผ่านถ้ำกระแซ (การรถไฟแห่งประเทศไทย, 2560, น. 6)

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้จัดขบวนรถพิเศษนำเที่ยว (ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์) ขบวนที่ 909 เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวทางรถไฟสายมรณะ ซึ่งมีหลากหลายโปรแกรมให้นักท่องเที่ยวได้เลือกตามที่ต้องการ และการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทำการปรับปรุงระบบรางรถไฟในเส้นทางรถไฟสายมรณะ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในด้านความปลอดภัยกับเส้นทางสายนี้

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในทางรถไฟสายมรณะ

สะพานข้ามแม่น้ำแคว

สะพานข้ามแม่น้ำแควสร้างขึ้นในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางรถไฟสายมรณะ ซึ่งการสร้างทางรถไฟเส้นทางสายนี้ บางแห่งต้องทำสะพานข้ามแม่น้ำลึกและเขี้ยวกราก

กองทัพญี่ปุ่นเลือกสร้างสะพานข้ามแม่น้ำแควใหญ่ที่บริเวณบ้านท่ามะขาม ตำบลท่ามะขาม อำเภอเมืองกาญจนบุรี เนื่องจากพื้นดินด้านล่างมีความหนาแน่น ระยะเวลาการสร้างเป็นสะพานไม้ชั่วคราว ห่างจากสะพานปัจจุบัน 100 เมตร ใช้เวลาในการก่อสร้าง 3 เดือน ต่อมาสร้างเป็นสะพานเหล็กถาวรโดยนำเหล็กจากมลายูมาประกอบกัน สะพานมีความยาวทั้งหมด 300 เมตรแบ่งเป็น 11 ช่วงต่อมอคอนกรีต เปิดใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2486 ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2487 ในระหว่างสงคราม สะพานข้ามแม่น้ำแควถูกทหารสัมพันธมิตรโจมตีทางอากาศโดยการทิ้งระเบิดอย่างหนักจนสะพานหักท่อนกลาง ภายหลังสงคราม รัฐบาลไทยได้ซ่อมแซมสะพานจนสามารถใช้งานได้ (สะพานข้ามแม่น้ำแคว, ม.ป.ป.)

ถ้ำกระแซ

ถ้ำกระแซเป็นถ้ำขนาดเล็ก ภายในถ้ำเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ สถานที่แห่งนี้เคยเป็นที่พักของเชลยศึกเมื่อครั้งสร้างเส้นทางรถไฟสายมรณะจากไทยไปพม่า สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 บริเวณนี้เป็นจุดที่สร้างทางรถไฟยากที่สุด เนื่องจากเส้นทางโค้งเลียบเขาและด้านล่างเป็นแม่น้ำลึกจึงได้สมญานามว่าโค้งมรณะ ตัวถ้ำติดกับเส้นทางรถไฟ มองจากปากถ้ำไปบริเวณทางรถไฟจะเห็นทิวทัศน์ที่งดงามและมองเห็นแม่น้ำแควน้อยอยู่เบื้องล่าง (ถ้ำกระแซ, ม.ป.ป.)

ขบวนรถไฟที่วิ่งผ่านถ้ำกระแซเมื่อมาถึงบริเวณสะพานถ้ำกระแซ ขบวนรถไฟจะเคลื่อนที่ไปอย่างช้า ๆ ซึ่งนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติจะให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพราะเป็นจุดที่สร้างความประหลาดใจให้กับทุกคน นักท่องเที่ยวจะชะงักศีรษะออกทางหน้าต่างเพื่อดูบรรยากาศของริมฝั่งแม่น้ำบริเวณถ้ำกระแซ และถ่ายภาพเก็บบรรยากาศของสองฝั่งข้างทางรถไฟ รถไฟจะเลียบเขาไปตามทางรถไฟ

นักท่องเที่ยวที่เดินบนสะพานถ้ากระแสก็จะหยุดยืนรอบบริเวณที่ปลอดภัย และถ่ายภาพเก็บบรรยากาศขณะ ขบวนรถไฟเคลื่อนผ่านสะพานถ้ากระแส

สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก

สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรักหรือสุสานทหารสหประชาชาติ หรือที่ชาวจังหวัดกาญจนบุรีเรียกว่า “ป่าช้าอังกฤษ” เป็นสุสานขนาดใหญ่บนพื้นที่ 17 ไร่ เป็นอนุสรณ์สถานเพื่อรำลึกถึงผู้ที่สูญเสียในช่วง สงครามโลกครั้งที่ 2 บรรจุศพเขลยศึกที่เสียชีวิตระหว่างการสร้างทางรถไฟสายมรณะถึง 6,982 หลุม ใน พ.ศ. 2497 รัฐบาลไทยและฝ่ายสัมพันธมิตรได้ตกลงร่วมกันเพื่อสร้างสุสานขึ้นในบรรยากาศเงียบสงบและร่มรื่น พื้นที่ ภายใต้นได้รับการตกแต่งไว้อย่างเป็นระเบียบสวยงาม เหนือหลุมฝังศพทุกหลุมมีแผ่นทองเหลืองจารึก ชื่อ อายุ และประเทศของผู้เสียชีวิต บรรทัดสุดท้ายเป็นคำไว้อาลัย (สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก, 2560)

การรถไฟแห่งประเทศไทยกับขบวนรถไฟพิเศษนำเที่ยวในทางรถไฟสายมรณะ

วันหยุดสุดสัปดาห์ หลายคนอาจมีเวลาที่ไม่มากนัก แต่อยากหาสถานที่ท่องเที่ยวไปกับครอบครัวหรือ เพื่อนสนิท ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยได้จัดขบวนรถท่องเที่ยวแบบเข้าไปเย็นกลับ ทั้งสะดวก สนุกสนาน และประหยัดค่าใช้จ่าย เรียกได้ว่าต้องเดินทางด้วยทางรถไฟถึงจะได้อารมณ์ความรู้สึกตื่นเต้นและแตกต่างจาก การเดินทางในรูปแบบอื่น ๆ

เส้นทางยอดนิยมตลอดกาลของนักท่องเที่ยว คือ เส้นทางน้ำตกไทรโยคน้อย โดยขบวนรถไฟพิเศษนำเที่ยว จะพานักเดินทางผ่านบรรยากาศสองข้างทางหลากหลายอารมณ์ ทั้งวิถีชีวิตชาวบ้าน ธรรมชาติ และความรู้สึก ผจญภัย เพราะผ่านสถานที่สำคัญในประวัติศาสตร์สงครามโลกครั้งที่ 2 ทั้งสะพานข้ามแม่น้ำแคว ถ้ากระแส จนถึงปลายทางสถานีน้ำตก นักท่องเที่ยวสามารถลงไปเดินชมน้ำตกไทรโยคน้อย หรือนั่งเล่นในท่ามกลางร่มเงาของพันธุ์ไม้นานาชนิด

โดยปกติแล้วการรถไฟแห่งประเทศไทยได้จัดขบวนรถธรรมดา 4 ขบวนต่อวัน วิ่งรับส่งผู้โดยสาร เส้นทางรถไฟสายมรณะนี้ มีต้นทางออกจากสถานีธนบุรี ถึงปลายทางสถานีน้ำตก 2 ขบวน และต้นทางออก จากสถานีน้ำตก ถึงปลายทางสถานีธนบุรี 2 ขบวน นอกจากนี้ยังจัดขบวนรถไฟพิเศษนำเที่ยว (ทุกวันเสาร์- อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์) คือขบวนที่ 909 ซึ่งจะมีหลากหลายโปรแกรมให้นักท่องเที่ยวได้เลือกตาม ที่นักท่องเที่ยวต้องการ ดังนี้

โปรแกรมที่ 1 น้ำตกไทรโยคน้อย (เข้าไปเย็นกลับ)

เริ่มต้นที่ 120 บาท/คน

รถนั่งธรรมดาชั้น 3 : 120 บาท/คน

รถนั่งปรับอากาศชั้น 2 : 240 บาท/คน

(ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์)

ต้นทางออกจากสถานีกรุงเทพ ขบวนที่ 909 ถึงสถานีนครปฐม นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์หรือชื่อ ของฝาก ถึงสะพานข้ามแม่น้ำแคว ถ่ายภาพ ถึงถ้ากระแส ชมเส้นทางสายประวัติศาสตร์ ถึงสถานีน้ำตก ลงเล่นน้ำ ถึงสถานีกาญจนบุรี ชมสุสานทหารสัมพันธมิตร กลับสถานีกรุงเทพ

โปรแกรมที่ 2 ประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ (เข้าไปเย็นกลับ)

รถนั่งธรรมดาชั้น 3 ผู้ใหญ่ 900 บาท/คน เด็ก 570 บาท/คน

รถนั่งปรับอากาศชั้น 2 ผู้ใหญ่ 1,020 บาท/คน เด็ก 690 บาท/คน

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เพิ่มค่าเข้าชมอุทยาน 100 บาท/คน

(ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์)

ต้นทางออกจากสถานีกรุงเทพ ขบวนที่ 909 ถึงสถานีนครปฐม นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์หรือชื่อของฝาก ถึงสะพานข้ามแม่น้ำแคว ถ่ายภาพ ถึงสถานีท่ากีเลนนั่งรถยนต์เข้าสู่อุทยาน รับประทานอาหารกลางวัน ณ บ้านริมแคว แพริมน้ำ ถึงถ้ำกระแซ ชมเส้นทางสายประวัติศาสตร์ ถึงสถานีกาญจนบุรี ชมอุทยานทหารสัมพันธมิตร กลับสถานีกรุงเทพ

โปรแกรมที่ 3 เดอะสวนไทรโยค แอดเวนเจอร์ ปาร์ค (เข้าไปเย็นกลับ)

รถนั่งธรรมดาชั้น 3 ผู้ใหญ่ 270 บาท/คน เด็ก 220 บาท/คน

(ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์)

ต้นทางออกจากสถานีกรุงเทพ ขบวนที่ 909 ถึงสถานีนครปฐม นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์หรือชื่อของฝาก ถึงสะพานข้ามแม่น้ำแคว ถ่ายภาพ ถึงถ้ำกระแซ ชมเส้นทางสายประวัติศาสตร์ ร่วมสนุกกับกิจกรรมที่เดอะสวนไทรโยค แอดเวนเจอร์ ปาร์ค 1 รายการ กลับสถานีกรุงเทพ

โปรแกรมที่ 4 บ้านริมแคว แพริมน้ำ รีสอร์ท (พักค้างคืน)

รถนั่งธรรมดาชั้น 3 ผู้ใหญ่ 1,535 บาท/คน เด็ก 940 บาท/คน

รถนั่งปรับอากาศชั้น 2 ผู้ใหญ่ 1,655 บาท/คน เด็ก 1,060 บาท/คน

ราคานี้รวมค่าที่พักค้างคืนแล้ว

(ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ พักค้างคืน 2 วัน 1 คืน)

ต้นทางออกจากสถานีกรุงเทพ ขบวนที่ 909 ถึงสถานีนครปฐม นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์หรือชื่อของฝาก ถึงสะพานข้ามแม่น้ำแคว ถ่ายภาพ ถึงสถานีน้ำตก ลงเล่นน้ำ ถึงสะพานถ้ำกระแซ เข้าพักที่บ้านริมแคว แพริมน้ำ สนุกสนานกับการล่องแพ รับประทานอาหารเย็น สนุกกับแคมป์ไฟ รับประทานอาหารเช้า เที่ยวชมถ้ำเขลย กลับกรุงเทพมหานคร ขบวนที่ 258 ถึงสถานีธนบุรี

โปรแกรมที่ 5 แอดเวนเจอร์ ปาร์ค (พักค้างคืน)

รถนั่งธรรมดาชั้น 3 ผู้ใหญ่ 1,235 บาท/คน และเด็ก 1,018 บาท/คน

ราคานี้รวมค่าที่พักค้างคืนแล้ว

(ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ พักค้างคืน 2 วัน 1 คืน)

ต้นทางออกจากสถานีกรุงเทพ ขบวนที่ 909 ถึงสถานีนครปฐม นมัสการองค์พระปฐมเจดีย์หรือชื่อของฝาก ถึงสะพานข้ามแม่น้ำแคว ถ่ายภาพ ถึงถ้ำกระแซ ชมเส้นทางสายประวัติศาสตร์ ร่วมสนุกกับกิจกรรมที่เดอะสวนไทรโยค แอดเวนเจอร์ ปาร์ค 1 รายการ รับประทานอาหารเย็น สนุกกับแคมป์ไฟ รับประทานอาหารเช้า เที่ยวชมถ้ำเขลย ร่วมสนุกกับกิจกรรมที่เดอะสวนไทรโยค แอดเวนเจอร์ ปาร์ค 1 รายการ กลับกรุงเทพมหานคร ขบวนที่ 258 ถึงสถานีธนบุรี (การรถไฟแห่งประเทศไทย, 2561, น. 110-117)

ความปลอดภัยในการท่องเที่ยวโดยรถไฟขบวนรถพิเศษนำเที่ยวในทางรถไฟสายมรณะ

ในช่วง พ.ศ. 2558 ที่ผ่านมานั้น การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทำการปรับปรุงระบบรางรถไฟที่เสื่อมสภาพ ไม่ปลอดภัยต่อการเดินทาง ด้วยการเปลี่ยนไม้หมอน เปลี่ยนขนาดราง เพิ่มระดับหินโรยทาง ปรับพื้นทางใหม่เพื่อเพิ่มระดับความสูงของราง รวมถึงปรับปรุงสะพานคอนกรีต ทางหลักและระบบอาณัติสัญญาณในหลายเส้นทางให้มีคุณภาพดีขึ้น มีเส้นทางที่สำคัญที่ดำเนินการปรับปรุง ซึ่งหนึ่งในเส้นทางนั้น คือ เส้นทางสายน้ำตก (กาญจนบุรี) ระยะทาง 53 กิโลเมตร

นอกจากนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทยยังได้ให้ความสำคัญกับจุดตัดทางเสมอระดับทางรถไฟกับรถยนต์จำนวนกว่า 2,000 จุดทั่วประเทศ ด้วยการติดตั้งเครื่องกั้นแบบอัตโนมัติ ป้ายเตือน เครื่องหมายเตือนบนพื้นถนนและสัญญาณไฟจราจรอัตโนมัติ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุรถไฟชนรถยนต์ โดยได้แก้ไขและปรับปรุงบริเวณทางหลักผ่านแล้วกว่า 580 จุด รวมทั้งยังมีการติดตั้งเครื่องกั้นทางอัตโนมัติแล้วกว่า 130 จุด ติดตั้งสัญญาณเตือนไฟกระพริบเพื่อแจ้งให้ผู้ขับขี่ทราบว่าข้างหน้าเป็นทางรถไฟ (การรถไฟแห่งประเทศไทย, 2559, น. 2-3)

ซึ่งจะเห็นได้ว่า ความปลอดภัยในการเดินทางนับเป็นเรื่องที่การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญอย่างสูงสุด ไม่เพียงแต่ผู้โดยสารรถไฟแต่รวมถึงคนใช้รถใช้ถนนที่ต้องสัญจรผ่านทางรถไฟด้วยความเชื่อมั่นว่าการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ จะเป็นมาตรฐานใหม่ในด้านความปลอดภัยของการรถไฟแห่งประเทศไทยต่อไป

เหตุผลที่ควรนั่งรถไฟไปเที่ยวเส้นทางรถไฟสายมรณะ

1. เป็นการเดินทางที่ปลอดภัย

รถไฟถูกจัดเป็นพาหนะที่เคลื่อนไปบนรางที่ถูกกำหนดวางเป็นเส้นทางเฉพาะ มีกำหนดมาตรฐานความเร็วเอาไว้ และมีเจ้าหน้าที่หรือตำรวจรถไฟคอยเดินตรวจตราดูแล อีกทั้งการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงระบบรางรถไฟให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น ทำให้รถไฟเป็นพาหนะที่มีความปลอดภัยสูงสุดอย่างหนึ่ง แต่ผู้โดยสารก็ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบด้วย

2. เป็นการเดินทางที่สนุกและมีอิสระ

เพื่อนร่วมทางสามารถนั่งหันหน้าสนทนากันได้ตลอดทาง และสามารถลุกเดินผ่อนคลายได้ทุกเมื่อหลายคนจึงเลือกไปเที่ยวกับขบวนรถพิเศษนำเที่ยวในทางรถไฟสายมรณะกับเพื่อนรู้ใจหรือครอบครัว เพราะทำให้สนุกและสนิทสนมกันมากขึ้น

3. ราคาถูก ประหยัดค่าใช้จ่าย

ค่าโดยสารรถไฟขบวนรถพิเศษนำเที่ยวในทางรถไฟสายมรณะนั้นถือว่าถูก ราคาไม่สูงเกินไป จึงเป็นการเดินทางยอดนิยมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ที่สำคัญมีหลายระดับราคาให้เลือกได้ตามงบประมาณหรือตามความสะดวกสบายที่ต้องการ

4. นั่งรถไฟทำให้ได้มุมมองใหม่ ๆ ในชีวิต

การขึ้นรถไฟแต่ละครั้ง นักท่องเที่ยวจะสัมผัสได้ถึงวิถีชีวิตของชาวบ้านตลอดสองข้างทาง เป็นมุมมองที่จุดประกายให้เราเปิดโลกกว้างได้มากกว่าที่คิด

5. รถไฟมีเรื่องราวแฝงอยู่ในทุกเส้นทาง

เพราะความเป็นมาของรถไฟไทยเกี่ยวพันกับประวัติศาสตร์ในหลายช่วงเวลาสำคัญของประเทศ ในหลายพื้นที่ของทางรถไฟสายมรณะยังมีความทรงจำ เรื่องเล่าต่าง ๆ ล้วนน่าจดจำ ซาบซึ้งและประทับใจ

6. นั่งรถไฟได้ใกล้ชิดธรรมชาติ

เส้นทางรถไฟสายมรณะนั้นสร้างผ่านทั้งชุมชน ป่า ภูเขา ช้ามแม่น้ำ ทำให้ได้ใกล้ชิดบรรยากาศธรรมชาติอย่างหลากหลาย (การรถไฟแห่งประเทศไทย, 2560ก, น. 20-23)

วิเคราะห์สภาพปัญหา

จากข้อมูลข้างต้นแม้ว่าการท่องเที่ยวด้วยรถไฟขบวนท่องเที่ยวในเส้นทางรถไฟสายมรณะจะได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ทำให้การรถไฟแห่งประเทศไทยมีรายได้จากการให้บริการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และยังช่วยส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายสินค้าที่ระลึก อาหารต่าง ๆ แต่การรถไฟแห่งประเทศไทยก็ยังมีข้อที่บกพร่องในเรื่องบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับเส้นทางรถไฟสายมรณะ บุคลากรรุ่นเก่าที่เกษียณอายุงานออกไปมีความรู้เกี่ยวกับเส้นทางรถไฟสายมรณะ และสามารถบรรยายเกี่ยวกับทางรถไฟสายมรณะได้เป็นอย่างดี ในขณะที่บุคลากรรุ่นใหม่ยังขาดประสบการณ์การบรรยายในการท่องเที่ยวทางรถไฟสายมรณะให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และการรถไฟแห่งประเทศไทยยังประชาสัมพันธ์ในการท่องเที่ยวเส้นทางรถไฟสายมรณะนี้ไม่ครอบคลุมทั่วถึง นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติบางคนหรือบางกลุ่ม ยังไม่ทราบข้อมูลว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย จัดรถไฟท่องเที่ยวในเส้นทางรถไฟสายมรณะทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และในช่วงเทศกาลท่องเที่ยวการรถไฟแห่งประเทศไทยจัดตู้ขบวนรถท่องเที่ยวไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

ทางรถไฟสายมรณะ เป็นทางรถไฟสายประวัติศาสตร์ที่สำคัญในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพญี่ปุ่นได้ใช้แรงงานเชลยศึกและกรรมกรจำนวนมาก มาก่อสร้างทางรถไฟเส้นนี้เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการโจมตีพม่าและอินเดีย การก่อสร้างทางรถไฟเส้นนี้ใช้เวลาเร่งก่อสร้างในเวลาอันรวดเร็ว สภาพแวดล้อมเต็มไปด้วยป่าเขาที่มีอันตรายจากโรคภัยและสัตว์ร้ายนานาชนิด อีกทั้งขาดแคลนอาหารและยารักษาโรค ทำให้เชลยศึกและกรรมกรล้มป่วยและเสียชีวิตลงเป็นจำนวนมาก ทางรถไฟสายนี้จึงเป็นอนุสรณ์ความโหดร้ายของสงครามความทุกข์ทรมานจากโรคภัย และการขาดแคลนอาหาร ปัจจุบันทางรถไฟสายมรณะเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี ด้วยความสวยงามของวิวทิวทัศน์ขณะรถไฟเคลื่อนผ่านสะพานข้ามแม่น้ำแคว และบรรยากาศน่าตื่นตาตื่นใจขณะเคลื่อนผ่านถ้ำกระแซ

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้จัดขบวนรถพิเศษนำเที่ยว (ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์) ขบวนที่ 909 ซึ่งจะมีหลากหลายโปรแกรมให้นักท่องเที่ยวได้เลือกตามที่นักท่องเที่ยวต้องการ และยังได้ทำการปรับปรุงระบบรางรถไฟเส้นทางสายมรณะหรือสายน้ำตก ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยในการเดินทาง นอกจากนี้ยังมีเหตุผลที่ควรนั่งรถไฟไปเที่ยวเส้นทางรถไฟสายมรณะ เช่น

เป็นการเดินทางที่ปลอดภัย สนุก ประหยัดค่าใช้จ่าย ได้ใกล้ชิดธรรมชาติ ที่รับรองได้ว่าจะให้ความรู้สึกแตกต่างจากการเดินทางด้วยพาหนะอื่น ๆ ซึ่งเป็นจุดเด่นของการท่องเที่ยวด้วยรถไฟ

การท่องเที่ยวด้วยรถไฟขบวนท่องเที่ยวในเส้นทางรถไฟสายมรณะได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ทำให้การรถไฟแห่งประเทศไทยมีรายได้จากการให้บริการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น การรถไฟแห่งประเทศไทยควรพัฒนาบุคลากรให้ความรู้ในการบรรยายในการท่องเที่ยวทางรถไฟสายมรณะให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้มากขึ้น นอกจากนี้การรถไฟแห่งประเทศไทยยังประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเส้นทางรถไฟสายมรณะไม่ครอบคลุมทั่วถึง นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติบางคนหรือบางกลุ่มยังไม่ทราบข้อมูลว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยจัดรถไฟท่องเที่ยวในเส้นทางรถไฟสายมรณะทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ส่วนในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว การรถไฟแห่งประเทศไทยยังจัดตู้ขบวนรถท่องเที่ยวไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่การรถไฟแห่งประเทศไทยควรจะต้องหาทางดำเนินการแก้ไขดังนี้

1. การรถไฟแห่งประเทศไทยควรพัฒนาฝึกอบรมบุคลากรรุ่นใหม่ให้มีความรู้สามารถบรรยายความรู้เกี่ยวกับเส้นทางรถไฟสายมรณะให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้ และควรบรรยายได้หลายภาษาเพื่อเพิ่มศักยภาพของการรถไฟแห่งประเทศไทย

2. วางแผนกลยุทธ์ในเรื่องการสื่อสารการตลาด การส่งเสริมการตลาดให้ครอบคลุมทั่วถึงกับกลุ่มเป้าหมายที่การรถไฟแห่งประเทศไทยต้องการ ทั้งในด้านการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์ โซเชียลมีเดียทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

3. จัดทำหนังสือคู่มือการท่องเที่ยวโดยรถไฟ เกี่ยวกับขบวนรถพิเศษนำเที่ยวในเส้นทางรถไฟสายมรณะและเส้นทางอื่น ๆ เพื่อแจกให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติอย่างทั่วถึง เพื่อจะได้ทราบข้อมูลในการท่องเที่ยว

4. ในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว ควรเสริมตู้ขบวนรถเพิ่มให้มากขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีจำนวนมาก

5. ควรเปิดจองโปรแกรมท่องเที่ยวทางรถไฟแบบออนไลน์ และเพิ่มรถไฟท่องเที่ยวในวันธรรมดาเพื่อเปิดกว้างต้อนรับนักท่องเที่ยวทุกวัน

เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ก็จะส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเชื่อมั่น มาใช้บริการท่องเที่ยวกับรถไฟในเส้นทางนี้อย่างทั่วถึง การรถไฟแห่งประเทศไทยจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยวในเส้นทางนี้มากยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

การรถไฟแห่งประเทศไทย. (2558). ขบวนรถไฟเศษพระที่นั่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี. นนทบุรี: สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

_____. (2559). ยกเครื่อง “ทางรถไฟ” สู่มาตรฐานใหม่การรถไฟฯ. วารสารรถไฟสัมพันธ์ ฉบับเดือน
มีนาคม-เมษายน 2559, 2-3.

_____. (2560ก). เหตุผลดี ๆ ที่เราควรนั่งรถไฟไปเที่ยว. วารสารรถไฟสัมพันธ์ 4/2560, 20-23.

_____. (2560ข). 120 ความทรงจำ. วารสารรถไฟสัมพันธ์ 120 ปี การรถไฟแห่งประเทศไทย, 6.

_____. (2561). ถ้าวินหนึ่งฉันจะนั่งรถไฟ. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

ถ้ำกระแซ. (ม.ป.ป.). สืบค้น 31 พฤษภาคม 2561 จาก

<http://www.kanchanaburi.go.th/au/tourkan2015/krasaecave.php>

สะพานข้ามแม่น้ำแคว. (ม.ป.ป.). สืบค้น 31 พฤษภาคม 2561 จาก

<http://www.kanchanaburi.go.th/au/tourkan2015/sapan.php>

สุสานทหารสัมพันธมิตรดอนรัก. (9 พฤศจิกายน 2560). สืบค้น 31 พฤษภาคม 2561 จาก

http://www.museumthailand.com/kanchanaburi_war_cemetery